

Nr 110.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen i fråga om pension åt förra sjuksköterskan vid garnisonssjukhuset i Boden Rut Sofia Levin; given Stockholms slott den 4 februari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 4 februari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Jag anhåller att få underställa Kungl. Maj:ts prövning fråga om beredande av pension åt förra sjuksköterskan vid garnisonssjukhuset i Boden Rut Sofia Levin.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Levin är född den 25 november 1884;

att hon, efter genomgången sjuksköterskeutbildning vid Röda Korsets sjuk-

sköterskehem, under åren 1910—1913 tjänstgjort såsom sjuksköterska vid länslasarett eller regementssjukhus sammanlagt nära 2 år 6 månader;

att hon den 6 mars 1921 tillträtt befattning såsom sjuksköterska vid garnisonssjukhuset i Boden, från vilken befattning hon efter uppsägning avgått den 20 juni 1934;

att Levin entledigats på grund av sjukdom (schizofrenia förenad med demens);

att Levin, vilkens arbetsförmåga enligt ett den 2 november 1936 utfärdat läkarintyg på grund av organiskt hjärtfel och nervositet är varaktigt nedsatt till en tredjedel eller mindre av den för fullt arbetsför person normala arbetsförmågan, enligt intyg av föreståndarinnan för stiftelsen Röda Kors-Hemmet varit oförmögen att genom eget arbete försörja sig alltsedan hon lämnade sin anställning vid garnisonssjukhuset i Boden;

samt att den av Levin innehavda befattningen vid garnisonssjukhuset i Boden från och med den 1 januari 1923 varit förenad med pensionsrätt i statens pensionsanstalt.

Jämlikt § 19 reglementet för statens pensionsanstalt den 31 december 1919 (nr 878) inträder rätt till genast börjande tjänstepension, då befattningshavare avgår ur tjänst på grund av uppnådd pensionsålder eller entledigas på grund av skada eller sjukdom under vissa i § 18 mom. 1 b)—d) närmare angivna omständigheter. Enligt § 66 inträder för, bland andra, sjuksköterskor rätt till genast börjande tjänstepension jämväl i det fall, att befattningshavaren, efter att hava uppnått en ålder, som med högst 5 år understiger pensionsåldern, i följd av försvagad hälsa eller minskad arbetsförmåga frivilligt avgår eller, där huvudmannen har rätt att uppsäga honom, av huvudmannen uppsäges.

Därest förtidsavgången befattningshavare icke är berättigad till genast börjande tjänstepension, äger han vid uppnådd pensionsålder eller dessförinnan inträdd arbetsoförmåga komma i åtnjutande av s. k. uppskjuten tjänstepension, vilken — i motsats till den genast börjande pensionen — regelmässigt beräknas allenast på grundval av de av befattningshavaren själv erlagda avgifterna.

Levin uppfyller icke villkoren för erhållande av genast börjande tjänstepension enligt § 19 av pensionsanstaltens reglemente. Då pensionsåldern för sjuksköterska är 55 år, kan Levin, som entledigats före uppnådd ålder av 50 år, icke heller jämlikt § 66 komma i åtnjutande av dylik pension. Däremot är hon berättigad att erhålla uppskjuten pension, varom nyss nämnts.

Levin har i en till Kungl. Maj:t ställd, den 3 april 1935 dagtecknad skrift gjort framställning i syfte att komma i åtnjutande av genast börjande tjänstepension på grund av anställningen vid garnisonssjukhuset i Boden, utan hinder av att hon entledigats från anställningen omkring 5 månader före uppnådd ålder av 50 år.

Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse har anfört, att styrelsen med hänsyn till Levins långa tjänstetid och då det icke torde kunna anses uteslutet att

hennes tjänstgöring bidragit till uppkomsten och utvecklingen av den sjukdom, som nödvändiggjort hennes entledigande, ansåge rättvist och billigt, att Levin erhöle ersättning av statsmedel med belopp, som Kungl. Maj:t kunde finna skäligt, därest hon icke kunde komma i åtnjutande av pension enligt reglementet för statens pensionsanstalt.

Statens pensionsanstalt har hemställt om utverkande av riksdagens medgivande till att stadgandet i § 66 av anstaltens reglemente om viss minimiålder vid entledigandet icke måtte utgöra hinder för pensionsanstalten att bevilja Levin den pension, vartill hon eljest enligt samma paragraf kunde vara berättigad. Pensionsanstalten har därvid anfört bland annat följande:

Omständigheterna i förevarande fall äro enligt anstaltens mening sådana, att åtgärder billigtvis torde böra vidtagas för att förhjälpa Levin till genast börjande pension. Det torde med all sannolikhet kunna antagas, att Levin fått kvarstå i sin befattning vid garnisonssjukhuset i Boden intill uppnådd ålder av 50 år, därest vederbörande ägt kännedom om den betydelse ett sådant anstånd med entledigandet ägde för frågan om Levins rätt till pension. Levins avsevärda tjänstetid och arten av den sjukdom, som föranlett hennes avskedande, synas jämväl förtjäna särskilt beaktande.

Statskontoret har i avgivet utlåtande anfört, att ämbetsverket icke ville motsätta sig bifall till pensionsanstaltens hemställan.

Enligt vad jag under hand inhämtat från statens pensionsanstalt är Levin författningsenligt berättigad till s. k. uppskjuten pension med 72 kronor för år, varå utgår pensionstillägg med 72 kronor och pensionsförhöjning med 24 kronor ävensom dyrtidstillägg, dock att pensionen, därest den på grund av arbetsoförmåga av Levin tillträdes före pensionsålderns inträde, minskas med en fjärdedel. Vid bifall till anstaltens förslag om utverkande åt Levin av rätt till genast börjande tjänstepension enligt § 66 anstaltens reglemente skulle Levin räknat från och med den 1 juli 1934 komma i åtnjutande av genast börjande tjänstepension å förutom dyrtidstillägg sammanlagt 552 kronor för år (grundpension 286 kronor, pensionstillägg 180 kronor och pensionsförhöjning 86 kronor). Denna pension kan — därest Levin enligt vad anstaltens reglemente medger erhåller rätt till viss retroaktiv tjänstårsberäkning och erlägger härför erforderlig engångsavgift — stiga till sammanlagt 756 kronor för år förutom dyrtidstillägg.

Lika med myndigheterna anser jag, att de konsekvenser i pensionshänseende som Levins entledigande medfört under förhandenvarande omständigheter ej kunna anses skäliga. Jag finner mig därför böra biträda det i ärendet framlagda förslaget om beredande åt Levin av genast börjande tjänstepension och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra sjuksköterskan vid garnisonssjukhuset i Boden Rut Sofia Levin må räknat från och med den 1 juli 1934 från statens pensionsanstalt erhålla pension, såsom om bestämmelsen i § 66 anstaltens reglemente varit å henne tillämplig.

Kungl. Maj:ts proposition nr 110.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Ragnar Sundén.